

منشور تربیتی

دبستان دخترانه نرگس مدرسه فطرت

حیاتِ طیبہ

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

الحمد لله رب العالمين

بعثت و وحی الهی، حقایق را برای مردم روشن کرد؛ برای بشریت حقایق را روشن کرد. این حقایق به نحوی است که اگر آحاد بشر و جوامع گوناگون بشری به این حقایق ایمان بیاورند و عملاً ملتزم بشوند، حیات طیبه به اینها خواهد رسید. حیات طیبه یعنی چه؟ یعنی زندگی شیرین و پُر فایده و مطلوب، حیات پاکیزه؛ پاکیزه بودنش به این است که مطلوب باشد، شیرین باشد، انسان را در صراط کمال کمک کند به حرکت و برخوردار از همه‌ی زیبایی‌ها و نیکویی‌ها باشد، هم در دنیا و هم در آخرت. این حیات طیبه است. اگر دلها به این معارف، به این حقایق آشنا بشوند، به آن بگردند و بر لوازم آن پایبند باشند، حیات طیبه قطعاً در انتظار آنها است.

فهرست مطالب

مقدمه	۵
مأموریت دبستان دخترانه نرگس	۷
چشم انداز دبستان دخترانه نرگس	۷
مفهوم تربیت در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۷
بیانیه ی ارزش ها	۷
اهداف کلی	۸
اهداف جزئی	۸
حیات طیبه	۹
فطرت	۱۰
عوامل غبار آلود کردن فطرت	۱۰
مدرسه ی زیبایی شناختی	۱۲
مدرسه ی کرامت	۱۳
مدرسه ی نشاط و شادی	۱۴
مدرسه ی مهر و محبت	۱۵
مدرسه ی اندیشه و حکمت	۱۶
مدرسه ی وحدت و مشارکت	۱۷
مدرسه ی عبد ، مبارزه با نفس	۱۸
مدرسه ی زندگی و مهارت	۱۹
مدرسه ی ذکر و عبادت	۲۰
مدرسه ی شجاعت و استقامت	۲۱
مدرسه ی اخلاق	۲۲
مدرسه ی کار و تلاش	۲۳
مدرسه ی سلامت	۲۴
مدرسه انقلابی	۲۵
منابع	۲۶

آن که کار شایسته انجام می دهد ؛ خواه زن یا مرد در حالی که اهل ایمان باشد ، به او زندگی پاکیزه (حیات طیبه) و پاداشی خیلی بهتر از آنچه انجام داده ، خواهیم داد.

(سوره ی نحل – آیه ی ۹۷)

مهمترین هدف آرمانی سند تحول بنیادین رسیدن به مراتبی از حیات طیبه است ؛ مراتبی که منجر به رشد انسان ها در همه ی ابعاد، دریافت پاداشی بهتر از اعمال صورت پذیرفته و کسب رضایت الهی می شود و ایمان و عمل صالح ارکان اصلی بستر سازی جهت رسیدن به آن است.

بر اساس نظر اندیشمندان مدرسه ای قادر به رشد ایمان و عمل صالح در بچه ها خواهد شد که برنامه های تربیتی خویش را بر اساس فطرت بچه ها تدوین نموده و به عنوان جامعه ای کوچک با فراهم ساختن زیر ساخت های شخصی و تجارب جمعی ، متناسب با چرخش نیازها و شاخص های رشد ، حول محور فطرت بچه ها ، بستر سازی مناسب جهت دستیابی به مراتب حیات طیبه را فراهم سازد.

به نظر می آید بر این اساس بهتر است؛ نام مدرسه را مدرسه ی فطرت بنامیم تا همواره بدانیم که مربیان و در رأس آن مدیر مدرسه می بایست اهل مطالعه و مجاهدت در بالاترین حد باشند تا بتوانند برنامه هایی تدوین نمایند که این ارتباطات در آن کاملاً مشهود می باشد .

***ارتباط با خدا عارفانه و عاشقانه**

***ارتباط با طبیعت کاوشگرانه و حکیمانه**

***ارتباط با خلق کریمانه**

***ارتباط با خود عاقلانه**

دبستان غیر دولتی نرگس وابسته به جامعه تعلیمات اسلامی، متولی فرایند تعلیم و تربیت در همه ساحت های تربیتی، قوام بخش فرهنگ عمومی و تعالی جامعه، موظف می باشد. به پیروی از قوانین، آیین نامه ها و طرح های وزارت آموزش و پرورش و تأسی از اهداف و آرمان های مؤسسين جامعه تعلیمات اسلامی و با مشارکت خانواده ها، نهادها و سازمان های دولتی و غیر دولتی زمینه رشد و تربیت همه جانبه ی دانش آموزان دوره های اول و دوم ابتدایی را به گونه ای فراهم سازد تا دانش آموزان به مراتبی از حیات طیبیه در سطوح فردی، خانوادگی و اجتماعی دست یابند و آمادگی لازم جهت حضوری اثر بخش و پویا در جامعه و مدارس دوره ی متوسطه را داشته باشند.

چشم انداز دبستان غیر دولتی نرگس

این دبستان با عنایت به چشم انداز نظام تعلیم و تربیت رسمی در افق ۱۴۰۴ در نظر دارد با تکیه بر قدرت خداوند متعال و مبتنی بر نظام معیار اسلامی و تمدن اسلامی - ایرانی بهره گیری از تمامی ظرفیت ها و منابع انسانی، مالی و محیطی تلاش نماید تا نظام معیار اسلامی را در دبستان حاکم نموده و برخورداری از تحقیقات و نظریات علمی و دینی، برنامه ها و شیوه های نوین، فعال، پویا و اثر بخش و تعامل سازنده و مؤثر با سازمان آموزش و پرورش شهر تهران، اولیا جامعه تعلیمات اسلامی مدارس موفق و سایر سازمان ها بتواند، بستر های لازم را جهت نزدیک شدن به ویژگی های مدرسه در افق چشم انداز ۱۴۰۴ را فراهم ساخته و جزء مدارس طراز اول کشور گردد.

مفهوم تربیت در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

« تربیت عبارت است از آن دسته فعالیت های اجتماعی و تدابیر هدفمند از سوی انسان های رشد یافته برای رشد و اصلاح پایدار سایر انسان ها در تمام جنبه های فردی و جمعی که با شیوه های مختلف با توجه به نیاز مخاطبان صورت می پذیرد. »

بیانیه ی ارزش ها

گزاره های ارزشی مندرج در بیانیه ارزش ها، بایدها و نبایدهای اساسی است که لازم است همه ی همکاران و اولیاء به آن ها پای بند باشند.

گزاره های ارزشی برنامه ی تربیت دبستان غیر دولتی نرگس عبارتند از :

آموزه های قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه ی سجادیه و نقش معنوی، الگویی و هدایتی ۱۴ معصوم آماده سازی دانش آموزان جهت مهدویت و انتظار

تربیت همه جانبه ی کودکان بر اساس فطرت آن ها

ایجاد فرصت کسب تجارب در موقعیت های طبیعی

توجه به متفاوت بودن دانش آموزان در یادگیری به لحاظ سرعت و شیوه های یادگیری

ایجاد احساس موفقیت و ارزشمندی در دانش آموزان

توجه به ارتقاء و رشد اولیا و مربیان

اهمیت و جایگاه معلمین در تربیت به عنوان مهمترین عنصر تأثیر گذار

ایجاد مسئولیت پذیری و داشتن روحیه ی جمعی

توجه به سبک زندگی اسلامی - ایرانی

ایجاد روحیه ی کار آفرینی ، کسب شایستگی های حرفه ای ، مهارتی و هنری
بهره گیری از فرصت های فضای مجازی

اهداف کلی

- ۱- تربیت رسمی و عمومی برای دستیابی به مراتبی از حیات طیبه بر اساس برنامه های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه طراحی شده مدرسه فطرت.
- ۲- گسترش و تأمین عدالت آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه
- ۳- برقراری نظام اثر بخش مدیریت و بهره گیری از تمامی منابع انسانی و مالی دبستان در پیشبرد اهداف
- ۴- افزایش مشارکت و اثر بخشی اولیا و مربیان در راستای تعالی تربیت
- ۵- وحدت رویه کلیه پرسنل در عین کثرت تنوع و تخصیص وظایف و فعالیت ها بر اساس توانمندی ها جهت رسیدن به شاخصه های حیات طیبه

اهداف جزئی

- ۱- طراحی برنامه تربیت جامع دبستان با عنوان مدرسه فطرت
- ۲- ارتقاء سطح نگرش ، دانش و مهارت های حرفه ای پرسنل و تعامل مؤثر با اولیا
- ۳- افزایش سطح شناخت اولیا از مسائل تربیتی
- ۴- حفظ کرامت و ارزش والای انسانی
- ۵- ایجاد فضای تربیتی فعال و با نشاط توأم با مهر و محبت
- ۶- رشد تفکر و اندیشه و پژوهش و آینده پژوهی در موضوعات آموزش
- ۷- توسعه یادگیری مشارکتی و تأکید بر فرآیند یاد دهی -یادگیری
- ۸- تأکید بر فطرت خدا جویی و تقویت رفتارهای خدا گونه در دانش آموزان
- ۹- ارتقاء مهارت های هنری مبتنی بر فطرت زیبا شناختی دانش آموزان
- ۱۰- پرورش و تقویت مهارت های فردی، بهداشتی ، عاطفی و دهگانه ارتباطی متناسب با جنسیت دانش آموزان
- ۱۱- ایجاد و تقویت هنجارها و آموزه های اخلاقی و دینی
- ۱۲- ایجاد تقویت و صفات و روحیات ممدوح نظیر شجاعت ، صبر و استقامت و انقلابی گری
- ۱۳- بهره گیری مناسب از فرصت های فضای مجازی در جهت ارتقاء تربیت پذیری در دانش آموزان
- ۱۴- پرورش و ارتقاء مهارت های خود آگاهی ، خلاقیت و مسئولیت پذیری در دانش آموزان
- ۱۵- پرورش و ارتقاء مهارت های خود باوری و توسعه فرهنگ مهارت آموزی و کار آفرینی
- ۱۶- پرورش و تقویت معنا در زندگی در راستای هدفمندی برنامه ها و انقلابی گری در دانش آموزان

حیات طیبه

وضع مطلوب زندگی بشر در همه ی ابعاد و مراتب ، بر اساس نظام معیار اسلامی (مبانی و ارزش های مقبول دین الهی) است که تحقق آن باعث دستیابی به غایت زندگی یعنی قرب الی الله خواهد شد؛ لذا مشتمل بر سلسله مراتبی از ارزش هاست که نه تنها همه آن ها به لحاظ اهمیت و اولویت تحقق در یک سطح و مرتبه نیستند، بلکه پذیرش و التزام نسبت به برخی از ارزش های اساسی این نظام معیار ، متوقف به شناخت و انتخاب دین حق نیز نیست؛ لذا شکل گیری این نوع زندگی در ابعاد مختلف ، دارای مراتب متعدد است. از این رو دست یابی به مراتب حیات طیبیه در همه ی ابعاد ، نه تنها مقصود اعمال فردی و اجتماعی هر انسان دینداری است ، بلکه وصول به برخی مراتب مقدماتی و پیش نیاز حیات طیبیه نظیر رفع تعادل نیازهای زیستی و طبیعی افراد جامعه یا رعایت بعضی ارزش های اخلاقی مقبول همگان (نظیر انصاف ، آزادی ، عدالت ورزی ، صداقت ، وفای به عهد و امانت داری) مورد درخواست هر شخص خردمند و دارای عقل سلیمی است که هنوز جلوه های التزام عملی به فطرت پاک الهی ، عقل سلیم و وجدان سالم انسانی ، در وجود او باقی باشد.

بنابراین ، تحقق این مراتب مقدماتی حیات طیبیه ، مشروط به انتخاب آگاهانه و آزادانه دین حق نیست. هر چند معیارهای دینی ، حکم عقل سلیم را درباره ی آن ها مورد تأکید قرار می دهند. یعنی پذیرش و التزام به آن دسته از ارزش های انسانی مقبول در حیات طیبیه (نظیر انصاف ، آزادی ، عدالت ورزی ، صداقت ، وفای به عهد و امانت داری که دین ، حکم عقل درباره آن ها را تقریر و امضا می نماید.) مشروط به انتخاب دین حق و ایمان به مبانی و ارزش های تأسیسی دین الهی نیست ؛ بلکه رعایت این دسته از ارزش ها حتی اگر صرفاً با انگیزه های دنیایی و غیر دینی صورت پذیرند، مراتب اولیه ی حیات طیبیه را محقق می سازد.

از این رو می توان و باید همه ی افراد جامعه را به اقتضای فطرت پاک و حکم عقل سلیم و ندای وجدان ، نخست به تحقق این مراتب حیات طیبیه فراخواند و از آن جا که ادامه ی حیات بشر حتی در وجه طبیعی و فرودین آن ، بدون دست یابی به این مراتب ممکن نیست ، باید دعوت به تحقق حیات طیبیه از این مراتب آغاز گردد تا زمینه ی مناسبی برای جذب و اشتیاق همه ی افراد جامعه نسبت به تحقق مراتب بالاتر حیات طیبیه بر اساس ایمان (انتخاب و التزام آگاهانه و آزادانه ی نظام معیار دینی) فراهم آید.

فطرت

فطرت از فطر به معنای آفریده شدن است ، فطر ، پیمان با خدا بر اساس گرایشاتی است که خدا در سرشت انسان ها نهاده . ایمان به خدا امری فطری است و رابطه ی دو طرفه ی بین انسان و خداست . در این رابطه ، انسان متعهد به ایمان به خدا ، فرستادگان او ، روز قیامت و انجام دستورات الهی است و خدا متعهد به راهنمایی افراد مؤمن و هدایت آن ها و رساندن آن ها به سعادت و خوشبختی ، یاری رساندن به انسان های مؤمن ، گذشتن از گناهان او بعد از توبه ، پاداش چند برابری ، پاداش بر اساس بهترین رفتار و مجازات مساوی با رفتار است . علاوه بر گرایش بر پرستش در فطرت انسان ها گرایش ذاتی دیگری موجود است که بین تمامی انسان ها یک دست و ثابت است؛ این گرایش عبارتند از :

-حقیقت طلبی و هر چیزی که مصداقی از حق است (انصاف ، عدالت ، تنفر از بدی ، حق مالکیت و ...)
-زیبا دوستی (نیکی کردن ، صداقت ، خیر طلبی ، تشویق کردن ، سود آوری ، شادی و ...)

-سعادت طلبی و کمال گرایی

-کنجکاوی

یکی از عوامل مهم دور شدن انسان ها از فطرت پاکشان ، غافل شدن انسان ها توسط عوامل مختلفی است . عواملی شامل دنیا گرایی ، تبعیت از هوی و هوس ، پیروی از شیطان و

لذا خداوند مهربان برای هدایت و سعادت انسان ها توسط انبیاء قوانینی و دستوراتی را تحت عنوان دین ، به انسان ها عرضه نمود. دستوراتی که کاملاً با نیازها ، فطرت و توان انسان ها هماهنگ و منطبق است و هیچ دستور طاقت فرسا و تّوأم با رنج در آن دیده نمی شود.

عوامل غبار آلود نمودن فطرت :

فطرت انسان ها از بین نمی رود ولی غفلت منجر به غبار آلود شدن فطرت می شود و در نهایت انسان که خلیفه ی خدا ر روی زمین است تبدیل به حیوانی پست می شود ؛ برخی از عواملی که منجر به غبار آلود شدن فطرت می شود، عبارتند از :

-دروغ که ارزشمندترین گوهر زندگی یعنی حقیقت را می پوشاند.

-فراموشی خدا که منجر به خود فراموشی می شود ، خدا فراموشی و خود فراموشی انسان ، عدم درک حقیقت و شیطان پذیری را به همراه دارد. (شیطان با استفاده از گرایش زیبا دوستی ، گناه را نزد انسان زیبا نشان می دهد).
-توقف در شک و تردید که عناد و لجبازی به همراه می آورد.

-عجله و شتاب زدگی

-غفلت از تفکر و تذکر الهی

-پیروی از هوی و هوس

-افراط و تفریط در کارها که انسان بطور طبیعی هر دو را دارد.

-انحراف فکری که مقدمه ی انحراف عملی است.

-غرور و خود بینی

-جلوه های دنیا

-افکار و معاد

-اصرار در لجابت و دشمنی حق

-پیروی از خطرناک ترین غریزه ها ، خشم و شهوت

در این راستا تصمیم گرفتیم که هدف آرمانی خویش در مدرسه را حفظ فطرت دانش آموزان قرار دهیم ، زیرا بر اساس نص صریح قرآن استفاده از فطرت های سالم و باورهای صحیح راهگشای رشد و هدایت انسان ها می باشد. لذا تلاش می شود تمام برنامه های آموزشی و پرورشی منطبق با گرایشات فطری طراحی شود.

بطور مثال :

خداگرایی : تدبیر در قرآن ، بهره گیری از قرآن در تدریس ، آموزش نماز و برگزاری نماز و ...

گرایش زیبا دوستی : توجه به زیبایی فضایی آموزشی ، ایجاد فضای روانی مناسب ، انجام بازی حین آموزش ، آموزش مفاهیم اخلاقی و ارزشی ، توجه به انفاق و

کنجکاوی : انجام پژوهش ها و چالش های مختلف ، در نظر داشتن ساعت پژوهش ، تدریس به شیوه ی پرسش و پاسخ.

حق و حقیقت : آموزش انواع تفکر ، آموزش سواد رسانه ای ، آموزش های فعال ، انطباق آموزش ها با محیط زندگی
کمال گرایی و سعادت طلبی : بستر سازی برای رشد همه جانبه دانش آموزان با آموزش های پلکانی و پرورش به
تناسب نیازهای دانش آموزان

جهان هستی تابلویی پرنقش و نگار از زیبایی های متعدد و بی بدیل است که خالق آن در برترین حالت چشمگیرترین و زیباترین وضعیت امکان را خلق نموده است ؛ از سویی با خلق انسان ، گرایش به زیبایی را در فطرت او قرار داده تا پیوند زیبا دوستی با جهان پر از زیبایی ، رقم بخورد .

او خود زیبا ، دارای اسماء زیبا و خالق مخلوقات و مضامین زیباست ؛ گرایش به زیبایی به قدری در انسان قوی است که شیطان برای نفوذ به انسان از این راه نفوذ نموده و زشتی ها را زیبا نشان می دهد و منجر به سقوط انسان می شود . پرورش زیبا شناختی در کودکان از منظر اسلام در برگیرنده تمام ساحت های تربیتی است و صرفاً به بحث هنر و آموزش آن ختم نمی گردد.

حفظ کرامت انسانی ، رعایت ارزش ها و اخلاق مداری، جلوه های رفتاری و زیبایی شناختی ، پرورش روحیه ی مسئولیت پذیری ، پذیرش بندگی الهی ، تفکر هدفمند در جهان هستی و درک آن ، لذت جویی معنا دار و همه از جلوه های ویژه ی زیبایی شناختی در دوره ابتدایی است. لذا یادگیری زیبا شناسانه صرفاً پیوند احساس و هنر نیست بلکه پیوند احساس و تمام زندگی است تا انسان ها بتوانند از تمام فعالیت های زیبای خود ، احساس خوبی داشته باشد.

هدف کلی :

پرورش حس زیبایی شناختی دانش آموزان در تمام ابعاد زندگی

اهداف جزئی :

- ۱- گسترش زیبا شناختی در تدریس ، تفکر ، مشاهدات ، پرسش ها ، تکالیف ، فعالیتها و غیره در دانش آموزان
- ۲- توجه به نعمات و نشانه های الهی در جهان هستی
- ۳- توجه به نعمات الهی در درون خود
- ۴- ارتقاء سطح فهم و درک دانش آموزان نسبت به اهمیت نقش هنر در زندگی
- ۵- ایجاد فرصت برای دانش آموزان جهت بروز خلاقیت هنری
- ۶- بستر سازی مناسب جهت شناخت و رشد استعداد های عمومی دانش آموزان

کلید واژه ها : پرورش حس زیبایی شناختی ، نقش هنر در زندگی

بدون تردید یکی از مهمترین موضوعات قرآنی ، حول محور انسان و ویژگی های او سیر می کند. در واقع آن گونه که قرآن انسان را ترسیم نموده ، در هیچ جای دیگری به چنین نحوی ، جنبه های متفاوت و کرامت انسانی در نظر گرفته نشده است.

به واقع کرامت انسانی ، به واسطه دمیده شدن روح الهی ، عقل ، هوش و استعداد های مختلف برای انسان در نظر گرفته شده به گونه ای که پس از خلق انسان خداوند به خود تبریک گفته و خلقت انسان را **احسن الخالقین** نامید از سوی دیگر به ابلیس و فرشتگان نیز ، دستور سجده بر انسان را صادر نمود و آنچه در آسمان و زمین است را مسخر انسان ساخت.

مدارس در راستای کرامت و شرافت انسان بر سایر موجودات می بایست به گونه ای عمل کنند که دانش آموزان احساس آزادی ، انتخاب ، اعتماد ، افتخار و امنیت کنند و کرامت ، مسئولیت پذیری ، درک تفاوت های فردی ، نظارت از راه دور ، تنبیه کریمانه و تشویق کریمانه را درک نمایند.

هدف کلی :

توجه دانش آموزان به کرامت و ارزش های والای انسانی در خود و دیگران و تجلی آن در ارتباطات

اهداف جزئی:

- ۱- بستر سازی جهت افزایش اعتماد به نفس و خود باوری پرسنل ، دانش آموزان و اولیا
- ۲- رعایت احترام متقابل دانش آموزان ، اولیا و پرسنل
- ۳- فراهم آوردن شرایط اعتماد سازی بین دانش آموزان ، اولیا و پرسنل
- ۴- شناسایی و رشد استعدادهای پرسنل و دانش آموزان
- ۵- انتخاب آزادانه در برخی از فعالیت ها جهت پرسنل و دانش آموزان
- ۶- معرفی انسان و ویژگی های او
- ۷- مطرح نمودن موضوع کرامت انسان ها به طور دائم
- ۸- رعایت حقوق خود و دیگران

کلید واژه ها : پرورش کرامت ، اعتماد سازی ، اختیار، حقوق خود و دیگران

شادی و نشاط از نیازهای فطری و روحی انسان است که در بسیاری از جنبه های زندگی انسان نقش مؤثری دارد. درباره ی اهمیت موضوع شادی در تعالیم اسلام همین بس که کلمه ی شادی در قرآن ۲۵ مرتبه با الفاظ مختلف مطرح گردیده است. شادی در اسلام طیف وسیعی دارد؛ از شادی ، تبسم ، خنده و شوخی گرفته تا شادی و نشاط ناشی از ایمان به تقدیر الهی ، نگاه مثبت به خود ، توجه به زمان حال ، تصمیم شاد زیستن ، اصلاح اندیشه های خود ، هدفمند بودن ، برخورد با مشکلات ، تعهد به مسئولیت ها و تلاش و کوشش بعد از شکست ها در این راستا دو مقوله شادی را خطرناک می سازد که می بایست به آن توجه شود:

۱-تحلیل غلط از شادی

۲-شادی که منجر به تحقیر دیگران شود.

لذا مدرسه شاد و با نشاط مدرسه ای است که بتواند علاوه بر شادی های ظاهری به شادی های روحی نیز بپردازد.

هدف کلی :

ارتقاء سطح شادی و نشاط در کلیه ی فعالیت ها در دو بعد ظاهری و درونی

اهداف جزئی :

۱-خدا محوری در کلیه ی فعالیت ها

۲-فراهم ساختن محیطی زیبا و با نشاط

۳-بستر سازی جهت شاداب سازی درونی و معنوی دانش آموزان و پرسنل

۴-شناسایی هر چه سریعتر مشکلات دانش آموزان و پرسنل و رفع آن ها

۵-تقویت فعالیت های هنری و مهارتی دانش آموزان

۶-برنامه ریزی کلیه ی فعالیت ها با رعایت نشاط و شادی دانش آموزان

کلید واژه ها : شادی و نشاط روحی ، استعداد یابی ، فعالیت های مهارتی

در جهان هستی همه چیز در محور محبت و مهر خدا به موجودات آن بالاخص به انسان بنا شده است و شکی نیست که همه ی انسان ها زیر سایه مهر و محبت الهی قرار دارند ، از سویی خداوند هر چیزی را به بهترین حالت خود خلق نموده و از انسان نیز خواهان انجام بهترین کارها ، متناسب با وسع و توان اوست.

خدای مهربان خواهان بنده ای مهربان است که چتر بخشش او شامل همه چیز و همه انسان های اطراف او شود. او انسان را خواهان محبوبیت خلق نموده و نیازمند حُب و این مهمترین عامل جهت ارتباطی توأم با مهر و محبت با خود و دیگران است . مدرسه مهر و محبت مدرسه ای است که به این نیاز واقف بوده و تمام تلاش خویش را برای رفع آن و تربیت فرزندانی مهر ورز و مهربان می نماید.

هدف کلی :

پرورش روحیه ی همدلی و همراهی با دیگران

اهداف جزئی :

- ۱- پرورش روحیه انفاق به دیگران
- ۲- اهمیت دادن به دانش آموزان و پرسنل و اولیا و مهرورزی به آنان
- ۳- تشویق به مهربانی و مهربان بودن با دیگران و گذشت نسبت به خطاهای دیگران
- ۴- برقراری فضای توأم با رفاقت و رقابت سالم
- ۵- الگو بودن پرسنل در بخشندگی
- ۶- پرورش روحیه ی احسان به والدین و دلسوزی و خیر خواهی به خویشاوندان و خانواده

کلید واژه ها : همدلی ، گذشت

مهمترین ویژگی انسان عقل و اختیار اوست که انسان را از سایر موجودات جدا می سازد . عقل حجت درونی همه ی انسان ها و یکی از عناصر شناخت آدمی است.

عقل کارکردهای متفاوتی در زمینه دین دارد. (معرفت زایی ، معنا گری و سنجش گری ، ضابطه مندی ، جستجو گری ، صحت و دلیل و...)

از سویی تفکر دینی پایه ی بسیار محکم اعتقادات و باورهای ماست که منجر به درک معنا دار بودن هستی و هدفمند بودن آن است .

مدرسه تفکر و حکمت تلاش می کند تا شرایط و بستر لازم را برای پرورش تفکر دانش آموزان در ابعاد مختلف با نگاه توحیدی فراهم سازد.

هدف کلی :

۱- خدا محوری و هدفمندی در تفکر

۲- ارتقاء جایگاه ارزشی دانش آموزان به واسطه خردورزی هدفمند

اهداف جزئی :

- ۱- نزدیک بودن تجارب مدرسه دانش آموزان با تجارب و چالش های واقعی زندگی
- ۲- ارتقاء سطح اطلاعات دانش آموزان نسبت به اهمیت کلیه ی دروس
- ۳- تشویق ، تنبیه ، تدریس ، بازی ، مشاهده و ارزشیابی تفکر محور (تمام فعالیت ها تفکر محور)
- ۴- مدرسه محل امن گفتگو، بحث و تبادل اندیشه ها
- ۵- معلم تسهیل گر و هدایت گر و دانش آموز فعال در تدریس
- ۶- ایجاد فضای تعامل بیشتر بچه ها با یکدیگر
- ۷- ایجاد چالش های زیاد در آموزش جهت ایجاد تفکر در دانش آموزان
- ۸- در اختیار گذاشتن منابع برای بچه ها
- ۹- آینده پژوه نمودن دانش آموزان با توجه به درک و نیازهای آنان
- ۱۰- بهره گیری از فرصت های فضای مجازی جهت ارتقاء آموزش
- ۱۱- بهره گیری از آیات قرآن در تدریس
- ۱۲- ایجاد روحیه ی پرسشگری در دانش آموزان
- ۱۳- دادن اختیار به دانش آموزان در خصوص برخی از فعالیت ها
- ۱۴- بالا بردن قدرت تشخیص و تمیز در دانش آموزان

مدرسه ی وحدت و مشارکت

مشارکت اجتماعی دانش آموزان یکی از مهمترین ابعاد پرورشی در مدارس است ، اسلام نیز به مشارکت اجتماعی اهمیت زیاد داده است و توصیه ها و راهکارهای زیادی را ارائه می دهد. اسلام مشارکت انسان ها را عامل بقای جامعه دانسته و جوامعی که مشارکت بالایی دارند ، پویا می داند.

مشارکت اجتماعی مؤمنان در عمل اجتماعی مصادیق گسترده ای از عمل صالح و احسان است که تأثیر گذار در تمام حوزه های سیاسی ، اجتماعی ، فرهنگی ، اقتصادی ، علمی و نظامی دارد.

مشارکت از نظر قرآن صرفاً در اعمال خیر و پسندیده مد نظر می باشد ؛ از آن جا که اجتماعی ساختن دانش آموزان یکی از مهمترین اهداف تعلیم و تربیت است که منجر به آماده شدن جهت شرکت فعال و سازنده در محیط اجتماعی ، کسب آگاهی نسبت به حقوق اجتماعی خود و بهره برداری از آن ، احترام به حقوق دیگران و همکاری با سایر افراد جامعه است ؛ لذا مدرسه می بایست در راستای رشد این بعد از شخصیت دانش آموزان برنامه ریزی های مناسبی را انجام دهد.

هدف کلی :

بهبود روابط اجتماعی و ایجاد زمینه های مناسب برای مشارکت فعال و معنا دار در سطح مدرسه و

جامعه

اهداف جزئی:

- ۱- حفظ و ارتقاء هویت دینی ، ملی و سیاسی
- ۲- شناخت حقوق خود و سایر افراد و احترام به آن
- ۳- همسویی کلیه ی پرسنل مدرسه جهت دستیابی به اهداف کلی مدرسه
- ۴- رشد مسئولیت پذیری دانش آموزان از طریق اجرای فعالیت های گروهی
- ۵- اهمیت دادن به گروه و اصول حاکم بر آن
- ۶- برگزاری جلسات مؤثر آموزشی جهت اولیا متناسب با اهداف و انتظارات
- ۷- مشارکت اولیا در انجام فعالیت های کلیدی مدرسه
- ۸- بهره گیری از ظرفیت ها و توانمندی های اولیا
- ۹- همکاری با سایر مدارس و استفاده از تجارب آنان
- ۱۰- ارتباط با سایر نهادها و استفاده از پتانسیل آنان
- ۱۱- آماده سازی دانش آموزان در بحث انتظار و جهانی شدن اسلام

کلید واژه ها : حقوق خود و دیگران ، عدالت ، هویت ، اصول حاکم بر گروه

مدرسه ی عبد، مبارزه با نفس

یکی از وظایف بسیار مهم و در عین حال کم رنگ در مدارس تقویت بعد خدا باوری و تأثیر آن در ابعاد مختلف زندگی است؛ یکی از مهمترین آثار درک خدا باوری مراقبت از رفتار و گفتار خود می باشد. از سویی موضوع اختیار، نعمتی بزرگ است که خداوند برای انسان ها قرار داده است و این امر می تواند منجر به دوری یا نزدیکی به خداوند بزرگ گردد؛ لذا در مدرسه ی عبد به دانش آموزان باید یاد بدهیم که نفس خود را بشناسند و با تمایلات نفسانی مبارزه نمایند. البته در بیان این موضوع می بایست بدون استفاده مستقیم از کلمات مرتبط با موضوع ، موارد به صورت غیر مستقیم و با بهره گیری از فعالیت های مختلف ارائه گردد.

هدف کلی :

خدا باوری و مراقبت از رفتار و گفتار خود

اهداف جزئی :

- ۱- پرورش خدا باوری و همراهی همیشگی او با ما
- ۲- شناسایی نفس سرکش در انسان ها
- ۳- بهره مندی بیشتر از عقل و تفکر
- ۴- ارتقاء خویشتن داری و صبر در دانش آموزان ، پرسنل و اولیا
- ۵- آموزش برخی از سنت های الهی به دانش آموزان مانند : آزمایشات الهی ، تأثیر عملکرد ما در سرنوشت خودمان
- ۶- توجه به معاد بالاخص بهشت
- ۷- تلاش جهت مراقبت همیشگی از خود
- ۸- ارزیابی از رفتارهای خود
- ۹- عفاف و پاکدامنی
- ۱۰- معرفی شیطان متناسب با پایه ها

کلید واژه ها : صبر ، عبد ، اطاعت پذیری

زیستن در هزاره ی جدید با تمام پیچیدگی های موجود در آن بسیار دشوار و سخت می باشد. کودک امروز بیش از کودکان دیروز نیازمند توانایی های روانی ، اجتماعی و بهداشتی هستند تا بتوانند با چالش ها و ضروریات زندگی خود مقابله یا سازگاری نمایند ، لذا مدارس موظف هستند تا به دانش آموزان مهارت هایی را آموزش دهند که بتواند منجر به ارتقای سطح بهداشت روانی دانش آموزان ، روابط انسانی مناسب ، حل مشکلات زندگی ، تسکین هیجانات منفی و شود.

از سویی متناسب با جنسیت دانش آموزان مهارت های دیگری که مرتبط با نقش آنان به عنوان یک زن یا یک مرد است را تا حدودی آموزش دهد.

هدف کلی :

ارتقاء سطح توانایی های دانش آموزان جهت مقابله با چالش های زندگی و داشتن زندگی ایی توأم با آرامش

اهداف جزئی :

۱- آموزش مهارت های مرتبط با فعالیت های هنری و آشپزی

۲- آموزش مهارت های بهداشت فردی

۳- آموزش مهارت های ده گانه

کلید واژه ها : مهارت، موقعیت های پرخطر

مدرسه ی ذکر و عبادت

یکی از مفاهیم مهم در بهداشت و سلامت روان، امنیت روانی است. امنیت روانی مساوی است با سلامت روانی. نشاط امنیت و اطمینان نفس، زمانی به دست می‌آید که ذکر خدا بر لب و قلب دانش آموزان باشد و خدا را با عمق وجود بشناسند و دلبستگی و وابستگی به خدا داشته باشند. درک خدا باعث آرامش می‌شود و زمانی که با یاد خدا باشد و نور خدا در دلشان به وجود آید، روح و روان دانش آموزان به آرامش می‌رسد.

ذکر خدا چه در زبان و چه بر لب به صورت عبادت خاص مثل نماز و دعا و تلاوت قرآن باعث روحانی شدن این مدارس می‌شود و با متذکر شدن عظمت خدا و نعمت هایش دانش آموزان به دنبال ثواب و عشق به جلب رضایت خدا می‌روند و در نتیجه در قسمت‌های سخت زندگی مصمم‌تر می‌شوند و نیروی افزونی پیدا می‌کنند چرا که اگر هر چیز را از دست بدهند، چون خدا منبع هر فیض و کمال است موجب آرامش دل آن‌ها می‌شود. همه چیز برایشان آسان می‌شود و این آرامش خاطر و آسانی، محور تمام خوش بختی‌های دنیا و آخرت می‌باشد و بعد آسمانی و روحانی بر بعد دنیایی چیره می‌شود و ترس و بیم از بین می‌رود و امید به پیشرفت حاصل می‌شود و مدرسه سیر صعودی پیدا می‌کند.

مهمترین راه درمان غفلت و حرکت در مسیر سازندگی و شکوفایی استعدادهای انسان ذکر و عبادت می‌باشد، که گام به گام می‌توان دستورالعمل هر ذکر را با دانش آموزان تمرین کرد که در مسیر ارتباط با خدا و رحمت خدا قرار بگیرند و عمر خویش را بیهوده تلف نکنند و این ارتباط بین دانش‌آموز و پروردگار منجر به پیشرفت و روشنی و موفقیت آن‌ها شود.

هدف کلی :

ایجاد ارتباط قلبی و عمیق بین دانش آموزان با پروردگار جهان هستی .

اهداف جزئی :

- ۱- ایجاد رابطه عمیق و قلبی با پروردگار
- ۲- آشنایی با مفاهیم عبادت، معاد، ذکر و دعا
- ۳- ارتقاء آگاهی دانش آموزان نسبت به ارزش‌های دینی، انواع عبادات و احکام مرتبط با آن
- ۴- کار بر روی نمادهای دین، اذان، نماز، بسم الله الرحمن الرحیم، عمل صالح
- ۵- پررنگ کردن روزهای خاص (ولادت و شهادت بزرگان دین)، برگزاری مراسم، تئاتر و ذکر قصص قرآنی، مفهوم انتظار
- ۶- تدبر در آیات قرآن و آشنایی با سایر منابع دینی
- ۷- تدبر در آیات قرآن و آشنایی با نعمات الهی

کلید واژه : ذکر، عبادت، تدبر

شجاعت یکی از فضائل اخلاقی پسندیده است . شجاعت به معنی پیروی خشم و غضب از عقل است ، نترسیدن از آنچه نباید ترسید و دوری از آنچه باید از آن دور بود، داشتن صبر و استقامت در زمان مناسب و اقدام های اساسی و مهم در زمان دیگر

مدرسه شجاعت سعی می کند تا ترس های دروغین دانش آموزان را بشناسد و با بهره گیری عقل و تفکر و فعالیت های مرتبط ، ترس آن ها را برطرف سازد. از سویی تمام تلاش خویش را برای سلامت دانش آموزان و ارتقاء توانایی های آن ها به کار برد و سعی در معرفی دشمنان دانش آموزان اعم از دشمنان درونی (هوی و هوس) و دشمنان بیرونی کند.

هدف کلی :

پرورش روحیه ی شجاعت و استقامت در دانش آموزان

اهداف جزئی :

- ۱- آشنایی با مفهوم ظلم و ایجاد زمینه جهت درک ظلم ستیزی
- ۲- شناسایی دانش آموزان کم رو و دارای اختلال ترس یا فوبیا
- ۳- رفع ترس و کم روئی دانش آموزان از طریق ارتقاء اعتماد به نفس دانش آموزان و افزایش قدرت تفکر آنان
- ۴- آموزش مهارت های جسمانی ، انجام بازی های فیزیکی ، تعاملی و گروهی
- ۵- آموزش فعالیت های دسته جمعی که نیازمند استقامت هستند. (طناب کشی و....)

کلید واژه ها : ظلم ستیزی ، جوانمردی

بخش مهمی از آموزه های دین اسلام اخلاق است که به فضایل و رذایل اعمال انسان می پردازد. اخلاق به صفات درونی هر فرد گفته می شود که به شکل عادت در آمده است و تحت عناوین اخلاق خوب و بد و اخلاق اجتماعی ، فردی تقسیم بندی شده است.

اخلاق شاخه ای از علوم انسانی است که به شناخت مصادیق و ارزش ها و راههای کسب فضایل و ترک رذایل اخلاقی می پردازد.

با توجه به این که یکی از مظاهر تکوین شخصیت انسانی اخلاق است ، مدارس جهت رشد همه جانبه شخصیت دانش آموزان می بایست به این موضوع بسیار مهم نگاه ویژه ای داشته باشند.

هدف کلی :

شناخت و رشد فضایل اخلاقی و ترک رذایل اخلاقی

اهداف جزئی :

- ۱- معرفی ارزش های اخلاقی و دینی
- ۲- ایجاد محیط تربیتی مساعد جهت رشد اخلاقی دانش آموزان
- ۳- معرفی الگوهای اخلاقی ، شایسته و محبوب
- ۴- اهمیت به پرورش نیروی عقلانی ، بهره گیری از روش های نوین تشویق و تنبیه و تقویت رفتارهای مثبت
- ۵- آموزش خود ارزیابی به دانش آموزان
- ۶- پرورش ایمان و تلاش جهت کسب رضایت الهی
- ۷- پرورش روحیه ی خود ارزیابی در دانش آموز

کلید واژه : اخلاق ، خود ارزیابی

یکی از مهمترین صفات الهی که منجر به سلامت و رشد فردی و اجتماعی جامعه انسانی می گردد رزاق بودن خداست . خداوند متعال برای کلیه ی موجودات جهان هستی روزی معینی در نظر گرفته است ولی دریافت این روزی به خودی خود اتفاق نمی افتد. همه چیز در جهان هستی تابع قوانین و اسباب و علل خاص است ؛ عامل مهم کسب روزی از خداوند متعال کار و تلاش است هرچند که ممکن است ، گاهی خداوند بر اساس حکمت خود چیز دیگری را صلاح بداند . از سوی دیگر کسب روزی حلال یکی از مهمترین قوانین موجود در دین اسلام است که اثرات زیادی در رشد افراد و جامعه دارد؛ لذا مدرسه ی کار و تلاش وظیفه دارد تا شرایط فعالیت جهت مسئولیت پذیر بودن دانش آموزان و تربیت نسلی فعال و کوشا را فراهم سازد.

هدف کلی :

پرورش روحیه ی اتکا به کار و تلاش خود جهت رسیدن به روزی حلال و سایر اهداف در زندگی

اهداف جزئی :

- ۱- ارتقاء سواد رسانه ای و مالی به دانش آموزان
- ۲- ارتقاء مهارت های هنری
- ۳- بهره گیری کامل از تمام امکانات و دوری از اسراف و تبذیر
- ۴- بهره گیری از ظرفیت های اولیا ، دانش آموزان و پرسنل در فعالیت ها
- ۵- آموزش دستورات دینی مرتبط با کار و تلاش مانند رزق حلال ، کم فروشی نکردن ، رعایت حق دیگران در خرید و فروش و بهترین تلاش ها را برای خدا انجام دادن

کلید واژه : سواد مالی ، اسراف ، اتکا به خود

تأمین سلامت روان و پیشگیری از بیماری های روانی ، هدف دینی ارزشمندی است که زمینه ی سعادت انسان ها را فراهم می سازد، از منظر قرآن سلامت جسمانی ، روانی و معنوی عامل رشد فرد و اجتماع است . با توجه به این ، مدرسه و محیط های آموزشی، کانون توجه صاحب نظران سلامت جسم و روح هستند و موظف به آموزش و پیشگیری در این راستا می باشند.

هدف کلی :

تأمین و ارتقاء بهداشت جسمانی ، روانی و معنوی دانش آموزان

اهداف جزئی :

- ۱- رعایت بهداشت عمومی در مدرسه
- ۲- شناسایی و حل مشکلات روحی و روانی دانش آموزان
- ۳- بستر سازی جهت فراهم نمودن محیطی امن و آرام در مدرسه
- ۴- رفع عوامل مخل بهداشت روانی
- ۵- بهره گیری از شیوه های مناسب تربیتی
- ۶- ارتقاء سطح بهداشت فردی ، بهداشت غذایی ، بهداشت روانی و
- ۷- توجه به سلامت معنوی دانش آموزان با فعالیت های سایر ساحت های تربیتی

کلید واژه : بهداشت روانی ، شیوه های مناسب تربیتی

ویژگی های مدرسه ی انقلابی

۱- ارتباط با خدا عارفانه و عاشقانه

(مومن ، منتظر ، پاکدامن و با حیا ، موحد ، راضی به رضای الهی ، خدا باور ، ولایت مدار و)

۲- ارتباط با خلق کریمانه

الف: نسبت به محرومان: مهر ورز
جهادگر ، ایثار گر
ب: نسبت به ظالمین : عدالتخواه ،
ظلم ستیز
ج: نسبت به جامعه : مدافع ارزش
های انقلاب، کار آفرین و صلح جو
د: نسبت به آینده : جهانی نگر و
آینده پژوه

۳- ارتباط با خود عاقلانه :

(حقیقت جو ، قانون مدار ،
عالم و اهل تفکر ، مشارکت
جو ، شجاع ، با نشاط ، جمع
گرا ، اخلاق مدار ، امانت دار ،
با اراده ، وقت شناس ،
مسئولیت پذیر و خود باور)

۴- ارتباط با طبیعت کاوشگرانه و حکیمانه :

(درک نشانه های الهی در طبیعت ،
استفاده صحیح از نعمات الهی ،
حفظ محیط زیست ، مشاهده گری
قوی ، دوری از اسراف و تبذیر)

منابع :

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

جمهوری اسلامی ایران

سخنرانی های آقای حاج علی اکبری

مقالات اینترنتی